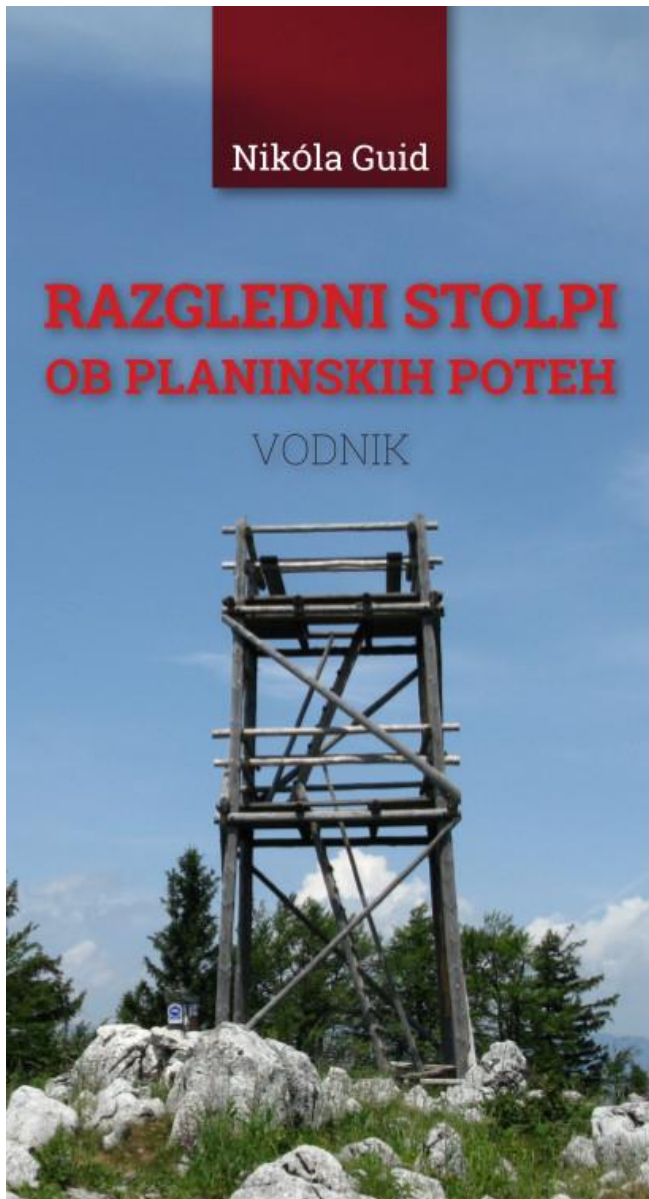

Nikóla Guid: Razgledni stolpi ob planinskih poteh. Vodnik. Aostar, Maribor, 2022, 136 str., mehka vezava, 105x192 mm, 15,00 EUR.

Mnogo planincev hodi v gore predvsem zaradi razgledov. Na Gorenjskem in Koroškem gore segajo večinoma nad gozdno mejo, kjer razgled omejujejo samo vremenski pogoji. Drugod po Sloveniji so gore in hribi večinoma gozdnati, zato smo za razgled z vrhov prikrajšani. Da bi sploh omogočili razgled, so začeli na njih postavljati razgledne stolpe.

V vodniku opisujemo samo razgledne stolpe, ki so postavljeni ob planinskih poteh. Med njimi sta dva znana slovenska grajska stolpa in trije cerkveni zvoniki, ki so bili zgrajeni oziroma prirejeni za turistični obisk. Ob označenih planinskih poteh smo našli 31 razglednih stolpov, na katere se je danes mogoče povzpeti. Na planinskih poteh naletimo še na tri razgledne stolpe, ki sicer še stojijo, toda ker se nanje zaradi dotrajanosti že vsaj dve leti ni možno povzpeti, jih nismo vključili v vodnik. To so razgledni stolp na Javorniku (nad Črnim Vrhom nad Idrijo), na Rebri (nad Trojanami) in Mariborski razglednik na Mariborskem Pohorju. V Slovenski Istri je ob planinskih poteh še nekaj cerkvenih zvonikov (Gračišče, Krkavče, Piran), ki pa so zaradi manj zanimivih poti ali lege premalo mamljivi za planince.

Stolpe smo razvrstili glede na lokacijo.

Slovenijo smo razdelili na 10 področij, ki se vrstijo od zahoda proti vzhodu. To so:

1. Primorska,
2. Idrijsko hribovje,
3. Osrednjeslovenska regija,
4. Posavsko hribovje,
5. Dolenjska in Bela krajina,
6. Kamniško-Savinjske Alpe,
7. Kozjak in Pohorje,
8. Konjiška gora in Boč,
9. Slovenske gorice in
10. Goričko in Lendavske gorice.

Struktura opisa razglednega stolpa v vodniku

1. Pri vsakem stolpu najprej podamo osnovne podatke: fotografijo stolpa, nadmorsko višino lokacije, graditelja stolpa, datum postavitve stolpa, zgodovino lokacije stolpa (ali je na lokaciji v preteklosti že stal stolp), pomembnejše rekonstrukcije stolpa, kaj se nahaja pri stolpu ...
2. Sledijo tehnični podatki o stolpu, kot so: material gradnje, višina in velikost zgornje ploščadi, število ploščadi, podestov, število stopnic ali lestev, opremljenost z razgledno (orientacijsko) ploščo in daljnogledom ...
3. Zapišemo novejše (praviloma nabavljive) planinske in turistične zemljevide, ki pokrivajo področje, kjer se nahaja stolp.
4. Sledi podrobnejši opis najpomembnejših dostopov do stolpa.
5. Pri vsakem stolpu sta zapisani njegovi koordinati GPS.
6. Omenjene so obhodnice, ki potekajo ob stolpu ali neposredni bližini.
7. Sledi podatek o žigu stolpa, ki je potreben za obhodnico *Razgledni stolpi ob planinskih poteh*.
8. Zapišemo, kdo je lastnik in kdo skrbnik stolpa.
9. Omenimo eno do največ tri zanimive planinske, naravne in kulturne znamenitosti v bližnji okolici stolpa, ki jih je vredno obiskati. Podamo naslov znamenitosti (če obstaja), dostop do nje in njeni koordinati GPS.
10. Podrobneje opišemo maksimalni razgled na vse strani neba s stolpa. Morda najvrednejši del knjige predstavljajo fotografije razgledov s stolpa v različnih smereh neba. Na fotografijah so označeni vrhovi, gore, gorovja, kotline, naselja ipd.

11. Na koncu je priložen zemljevid, na katerem je označena lokacija razglednega stolpa in omenjenih okoliških znamenitosti. Zemljevid prikazuje tudi zapisane pristope tako do stolpa kot omenjenih bližnjih znamenitosti. Markirani pristopi so označeni z rdečo neprekinjeno črto, drugače označeni pristopi s pikčasto rdečo črto in cestni pristopi z rjavo pikčasto črto.

Obhodnica *Razgledni stolpi ob planinskih poteh*

Idejo za obhodnico *Razgledni stolpi ob planinskih poteh* je dalo **Društvo popotništva in kulinarike PIK** (Ipavčeva 3, 2341 Limbuš), ki je tudi skrbnik obhodnice. Zato je vodniku tudi priložen **dnevnik obhodnice** (20 str., šivano z žico, 105x148 mm), ki služi za beleženje in dokazovanje obiskov stolpov. Pravila obhodnice so zapisana v dnevniku. Obisk stolpov je časovno neomejen in se dokazuje z odtisnjanim žigom ali fotografijo obiskovalca s stolpom v ozadju. Kdor obiše vseh 31 opisanih stolpov, ima pravico do častnega znaka (značke).

Razgledni stolpi, vključeni v obhodnico, so razporejeni po vsej Sloveniji. Če jih boste obiskali, boste spoznali in začutili lepote Slovenije tudi iz ptičje perspektive. Če boste za obisk stolpov izbrali lep dan z odlično vidljivostjo, se boste na stolpe še vračali. Ne pozabite s sabo ponesti daljnogleda, da boste lažje poiskali gore,

objekte ali kraje, ki jih že poznate ali ste jih že obiskali.